

2011-11-08

Dnr 43-2011:2168

Upplands-Bro kommun
upplands-bro.kommun@upplands-bro.se

Brunnaskolan
Rektor Malin Jansson-Lundberg
malin.lundberg@upplands-bro.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Brunnaskolan
i Upplands-Bro kommun

Tillsyn av Brunnaskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Upplands-Bro under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Brunnaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 28 september 2011 och den 29 september 2011. Tillsynsbesöket genomfördes av undervisningsråden Stig Westlund och Mats Peterson.

Eleverna på Brunnaskolan når relativt goda kunskapsresultat men dessa kan ändå förbättras så att alla elever når målen för utbildningen. Skolan arbetar på ett medvetet sätt för att ge eleverna förutsättningar att nå målen samt informerar elever och föräldrar om dessa. Eleverna ges dock inte alltid möjligheter till ett reellt inflytande över undervisningen. Vidare finns det heller inte angett i planeringen av verksamheten hur utformningen av inflytandet ska ske och hur eleverna utifrån ålder och mognad ska göras delaktiga.

Det finns rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Rektorn behöver dock säkerställa att det på skolövergripande nivå följs upp och analyseras hur det särskilda stödet utformas och fungerar. Vidare behöver åtgärdsprogrammen tydligare ta sin utgångspunkt från de nationella målen.

Vid skolan bedrivs ett medvetet och aktivt värdegrundsarbete, vilket visar sig i att det mestadels råder lugn och ro på lektioner och raster. Det kan dock förekomma, enligt vad Skolinspektionen noterar vid sitt besök, en viss oro eleverna emellan vilket också visar sig i den enkät som skolan låtit genomföra.

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller vid tillsynstillfället till stora delar författningarnas krav, men vissa brister finns vilka kommer att, enligt rektorn och personalen att åtgärdas omgående.

Rektorn måste skaffa sig en bättre bild över om undervisningen är systematiskt inriktad mot de nationella målen och se till att detta ligger till grund för undervisningens utveckling.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Brunnaskolan i Upplands-Bro måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Upplands-Bro kommun att senast den **2012-02-08** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande

I detta ingår att:

- i planeringen av verksamheten ange utformningen av inflytandet och se till att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande).
- se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och att eleverna hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Särskilt stöd

Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas

I detta ingår att:

- åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen)

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning

I detta ingår att:

- lärarna utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper samt att de skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (3 kap 4 §, 10 kap 12-13 §§ skollagen, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn har inte god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen

Rektorn ser inte till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

I detta ingår att:

- rektorn skaffar sig god kunskap om det inre arbetet och verkar för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen (2 kap. 9 §, 4 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar)
- rektorn säkerställer att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (4 kap. 5 § skollagen)

Personalkompetens

Personalen vid skolenheten saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Personalkompetens

I detta ingår att:

- se till att för undervisningen använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva (2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av skollagen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats en brist för vilken Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Skolan har en plan mot kränkande behandling benämnd likabehandlingsplan. Av planen framgår inte resultatet av föregående års åtgärder. Eleverna på Brunnaskolan har inte medverkat vid framtagandet av planen. Mot bakgrund av att det bedrivs ett gott värdegrundsarbete i övrigt och då skolan har redovisat att åtgärder har vidtagits omgående bedöms bristen som ringa.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Kunskapssammanställningar för årskurs 3 som Skolinspektionen tagit del av för läsåret 2009/10 visar att 90 procent nådde målen i svenska och matematik. Skolans bedömning av elevernas måluppfyllelse för läsåret 2010/11 visar att 92 procent nådde målen i svenska samt 98 procent i matematik. I skolans kvalitetsredovisning beskrivs bl.a. att eleverna erbjuds läsläsning en gång per vecka för att stötta eleverna i sin kunskapsutveckling.

Noteras bör att det var 65 procent av eleverna som klarade alla delproven i svenska och 52 procent i matematik våren 2010 i de nationella ämnesproven. Skolan uppmärksammade dessa resultat och diskuterade fram strategier för att ge eleverna möjligheter att nå kunskapsmålen. Resultaten av de nationella ämnesproven våren 2011 visar på en klar förbättring jämfört med föregående läsår. 85 procent klarade alla delprov i svenska och 90 procent i matematik.

Resultat av värdegrundsarbetet

Av kommunens genomförda enkät, den s.k. Pilen, framgår att 89 procent av eleverna i årskurs 3 instämmer helt och till största delen i att de känner sig trygga i skolan. Detta är en förbättring jämfört med 2010 års resultat som var 75 procent. 100 procent instämmer helt och till största delen i att de blir bra bemötta av vuxna på skolan, 2010 var motsvarande resultat 77 procent. Ett resultat som försämrats sedan 2010 är dock att 31 procent av eleverna instämmer helt i att de blir bra bemötta av andra elever, 2010 var resultatet 44 procent. 87 procent av eleverna instämmer helt och till största del i att de vuxna aktivt motverkar att någon behandlas illa. Skolan har uppmärksammat ovanstående resultat av elevenkäten och arbetar mycket medvetet med att göra skolan till en trygg miljö för alla. Av Skolinspektionens enkät vårterminen 2011 till personalen framgår att alla vet vad de ska göra om de upptäcker att en elev utsätts för kränkningar.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen

Motivering:

Av enkätresultat som Skolinspektionen tagit del av framkommer att eleverna upplever att de har möjligheter att välja olika sätt att arbeta på i skolan. I elevintervjuerna framkommer dock att det varierar mellan olika lärare hur mycket eleverna får vara med och ha synpunkter på och påverka undervisningens innehåll och upplägg. I vissa ämnen innebär inflytandet att eleverna får vara med och välja mellan olika redovisningsformer som läraren angivit. Inom andra ämnen ges inte denna möjlighet. Det finns inte heller någon planering för hur elevernas inflytande ska utformas för att ge dem ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Det är istället upp till varje lärare att genomföra detta under sina lektioner.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektor ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur de ska följas upp och utvärderas

Motivering:

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte fullt ut skollagens krav. Elevens behov framgår inte alltid tydligt och är inte alltid relaterade till kursplanerna. Det framgår inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska genomföra för att eleven ska få det särskilda stöd den har rätt till. Åtgärderna utgörs ofta av arbetsuppgifter som eleven ska göra exempelvis "läsa, räkna", eller "vi tränar minus med lån i skolan". Slutligen framgår det inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling

Motivering:

I tillsynen framkommer att eleverna inte får information om alla ämnen i de skriftliga omdömena som ges vid utvecklingssamtalen. Bland annat saknas det skriftliga omdömen för år 4 höstterminen 2010 i ämnet musik. I samtal med rektorn framför Skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att alla ämnen redovisas för eleverna och föräldrarna.

Av de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår att det varierar i vilken omfattning som eleven och elevens vårdnadshavare får tydlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i alla ämnen. I lärarintervjuerna framkommer att läraren har anteckningar vid sidan av de rapporter som Skolinspektionen tagit del av men att föräldrar och elever inte alltid får ta del av dessa skriftligt. Den framåtsyftande delen av elevernas individuella planer behöver vidareutvecklas, då de insatser som anges inte är på ett tydligt sätt relaterade till kunskapskraven.

Rektorn och lärarna håller med om att det finns variationer i de individuella utvecklingsplanernas innehåll och tydlighet och att det behöver föras gemensamma diskussioner i denna fråga.

Författning:

3 kap 4 §, 10 kap 12-13 §§ skollagen,
Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn har inte god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen

Rektorn ser inte till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumenterna

Motivering:

Rektorn genomför sporadiska klassrumsbesök i syfte att skaffa sig en uppfattning om lärarna arbetar i enlighet med de nationella målen. Rektorn uppger att dessa besök inte

är i tillräcklig omfattning för att hon ska kunna skaffa sig kunskap om lärarnas undervisning har sin utgångspunkt i de nationella målen. Lärarintervjuerna bekräftar ovanstående.

Vidare framkommer i samtal med lärarna och elevhälsoteamet att skolan saknar rutiner för att på skolövergripande nivå följa upp och analysera hur det särskilda stödet utformas och fungerar. Det finns inte ett samlat underlag för att utröna om rätt stöd ges samt om stöd ges i den omfattning som eleven är i behov av. Uppföljningar sker på individnivå men den skolövergripande utvärderingen och analysen saknas. Skolinspektionen vill uppmärksamma rektorn på vikten av att säkerställa att de stödinsatser som görs också leder till avsedda resultat.

Författning:

2 kap. 9 § skollagen

4 kap. 4, 5 §§ skollagen,

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Personalen vid skolenheten saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning av den utbildning som de undervisande lärarna i Brunnaskolan har och rektorn har fått tillfälle att kommentera denna. Lärarna är anställda före den 1 juli 2011, vilket innebär att bestämmelserna i 1985 års skollag samt i lag om införande av skollagen tillämpas.

Av dokumentationen över lärarnas kompetens framgår att det finns lärare som till stor del undervisar i alla ämnen utan att ha utbildning för denna undervisning. I samtal med rektorn framkommer att hon inväntar centrala besked om hur arbetet med att fortbilda personal för behörighet i flera ämnen ska gå till. Skolinspektionen vill dock framhålla elevernas rätt till en undervisning utförd av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Författning:

2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av skollagen

Avstår från ingripande:

Bedömningsområde: Trygghet och en god miljö i övrigt

Bedömning:

Det finns en plan mot kränkande behandling som inte anger resultaten av föregående års åtgärder och eleverna har inte heller medverkat i framtagandet av planen.

Motivering:

Skolan har en likabehandlingsplan som också fungerar som plan mot kränkande behandling. Av planen framgår inte resultatet av föregående års åtgärder. Resultat av föregående års åtgärder finns, enligt rektorn, och planen ska kompletteras med detta. Eleverna har inte medverkat i framtagandet av befintlig plan, men det är planerat att de ska vara det i samband med framtagandet av nästa års plan. Mot bakgrund av att det vid skolan bedrivs ett gott värdegrundsarbete och då skolan har vidtagit åtgärder omgående bedöms bristen som ringa. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Bakgrund

Beskrivning av Brunnaskolan

Brunnaskolan ligger strax utanför Kungsängens centrum. Skolan består av förskoleklass och grundskola, årskurserna 1-3. På skolan finns en rektor som till sin hjälp att leda skolan har en biträdande rektor och viss administrativt stöd. På skolan finns fyra arbetslag, ett för de tre förskoleklasserna samt tre åldershomogena arbetslag för grundskolan. På skolan finns 54 elever i förskoleklasserna och 200 i grundskolan. På skolan finns även fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs dock i separat beslut.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Stig Westlund
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).